
Gülensoy, T. (2020). Kitap Tanıtımı – Türk Halk Hikâyeciliği – Türkiye Sahası Yaz: İsmet, Çetin. *Folklor Akademi Dergisi*. Cilt:3, Sayı:3. 633 – 635.

Makale Bilgisi / Article Info

Geliş / Recieved: 27.11.2020

Kabul / Accepted: 08.12.2020

Kitap İnceleme/Book Review

TÜRK HALK HİKÂyecİLİĞİ-TÜRKİYE SAHASI

Tuncer GÜLENSOY*

Türk Halk Hikâyeciliği Üzerine Yeni Bir Eser:

İsmet ÇETİN, *Türk Halk Hikâyeciliği-Türkiye Sahası*, Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık, 2020, ISBN: 9786254062612, 296 sayfa.

---

* Prof. Dr., Erciyes Üniversitesi Emekli Öğretim Üyesi, t.gulensoy@gmail.com

Genç neslin kıdemlilerinden Prof. Dr. İsmet Çetin'in 2020 yılının son aylarında yayımlanan “*Türk Halk Hikâyeciliği-Türkiye Sahası*” adlı eseri imzalı olarak elime ulaştı. Bu kitabı elime alıp baştan sona inceledim. İlgimi çektiği için de tanıtıp tenkit etmek istedim.

Eser, bilgi birikimi ve sabır ile yoğrularak hazırlanmış. *SÖZ BAŞI* (s. V-VIII), *Bölüm I: Halk Hikâyesi: Kavramlar, Tanımlar (1-8)*; *Bölüm II: Halk Hikâyelerinin Kaynakları (9-18)*; *Bölüm III: Halk Hikâyelerinin Tasnifi (19-32)*; *Bölüm IV: Halk Hikâyelerinin İcracıları/Anlaticılar (33-42)*[1. Akın, 2. Jırav, 3. Bahşı (Bağşı / Baksı), 4. Meddah, 5. Âşık]; *Bölüm V: Hikâyeci Âşıklar ve Hikâye Dağarcıkları (43-52)*; *Bölüm VI: Halk Hikâyelerinin İcra Mekânları (53-60)*; *Bölüm VII: Halk Hikâyelerinin Şekil ve Üslûp Özellikleri (61-124)*; *Bölüm VIII: Halk Hikâyelerinde Şiir (125-140)*; *Bölüm IX: Halk Hikâyelerinin Yapısı (141-260)*; *Bölüm X: Hikâyecilik Geleneğinin Değişimi (261-282)*; *Kaynakça (283-296)* yer almakta. VII, IX ve X. Bölümler içinde verilen “alt bölümlerde” de konu enine boyuna incelenmiş.

Eserin 283-296. sayfalarında verilen “Kaynakça” (Bibliyografya) kısmı oldukça zengin. Fakat ne yazık ki, sevgili İsmet Çetin benim “*Halk Bilimi*” ve “*Halk Edebiyatı*” konularında çalışmalarım olduğunu unutmuş olacak ki konu ile yakından ilgili makale ve tebliğlerimden hiç birisini “Kaynakça”da göstermemiş¹.

Tuncer Gülensoy, “*Dede Korkut Hikâyeleri*”nin Anadolu varyantlarından yedi tanesini (*Poyraz-Elazığ varyantı; Bünyan ve Rumeli varyantı; Kozan varyantı; Anadolu varyantları gibi*) derleyerek yayımlamıştır. Ayrıca, Erzurumlu büyük meddah (rahmetli) Behçet MAHİR'in “*Hâtemi Tâ’î*” adlı masalını (hikâyesini):

1. “*Erzurum Ağzı İle Hâtemi Tâ’î Masalı, Türkoloji Dergisi, C. VIII, Ankara 1979; s. 403-457;*
2. “*Hâtemi Tâ’î (Tey) Masalı, Erciyes Dergisi, Haziran-Temmuz-Eylül, 1981 sayıları...*

¹ Türkoloji-Mongolistik-Altayistik alanlarındaki kitap, makale ve bildirilerim dışında yakından ilgilendiğim “*Türk Halk Bilimi; Türk Halk Edebiyatı (Mitoloji-Destan-Efsane-Masal-Hikâye)*” konularında da kitaplarım, derlemelerim, makale-tebliğ gibi yayınlarım vardır. Benim bu çalışmalarım üzerine Prof. Dr. Bayram DÜRBİLMEZ'in “*Prof. Dr. Tuncer Gülensoy'un Halkbilimi Çalışmaları*” adlı 16 sayfalık bir makalesi (bk. Tuncer Gülensoy, *Altayistik-Mongolistik-Halkbilimi: MAKALELER 2*, Ankara 2017, Akçağ yay., s. 373-389) bulunmaktadır.

3. Bundan başka, orijinal metni Texas'ta (Archive of Turkish Oral Narrative)'de bulunan "*Sefil Yakup Hikâyesi*"ni "*Erzincan (Belen Nahiyesi-Şenlik Köyü Ağzı) ile SEFİL YAKUP Hikâyesi*, (Prof. Dr. Umay Günay Armağanı, Ankara 1996, s. 26-33) yayımlamıştır.

Gülensoy'un bir önemli "Türk Halk Edebiyatı" adlı çalışması da Macar Türkolog İgnacz KUNOŞ'un 1925-26 yıllarında İstanbul'da verdiği konferansların metni olan ve Arap harfleriyle İstanbul'da basılan "Türk Halk Edebiyatı" adlı kitabını Latin harflerine aktararak notladığı çalışmasıdır (3 kez basılmıştır. Akçağ yay.). Kunoş'un bu eseri de bibliyografyada yoktur.

Bu eksiklerine rağmen İsmet ÇETİN'in bu eseri Türk halk edebiyatı üzerine çalışan genç araştırmacılar ve bilim adamları için bulunmaz bir kaynaktır. Tebrik ederim.